NAŠA ZÁCHRANKA

2023 | 3

Firemný časopis Záchrannej zdravotnej služby Bratislava

SPOLUPRÁCA JE DÔLEŽITÁ

Srdcom tímovej spolupráce je komunikácia

Obsah

3 EDITORIÁL
Robert Nádaský

4-5 NAŠI KOLEGOVIA
MUDr. Igor Brizlák: Prax ma priviedla k limitom medicíny

6-8 NAŠE STANICE
Predstavujeme stanice ZZS v regióne Topoľčany

9 ZO SVETA ZÁCHRANKY
Streľba: Fedáková ulica, Bratislava

10-13 ZO SVETA ZÁCHRANKY
Rescue Lesnica 2023: Jubilejný 20. ročník

14 ZO SVETA ZÁCHRANKY
Komárno Rescue 2023: 11. ročník

15-19 ZO SVETA ZÁCHRANKY
Cvičenia UHPO v našej záchranke

20-22 ZO SVETA ZÁCHRANKY
Štandardizácia vozidiel

23 ZOO ZZS BRATISLAVA
Benefity členstva v ZOO ZZS Bratislava

Nevyžiadané materiály sa stávajú vlastníctvom vydavateľa. Žiadna časť nesmie byť reprodukovaná ani inak použitá bez predchádzajúceho písomného súhlasu. Pre ďalšie informácie kontaktujte, prosím, vydavateľa.
Všetky práva sú vyhradené. Nepredajné.

Naša Záchranka
Firemný časopis ZZS Bratislava

Vydáva:
Záchranná zdravotná služba Bratislava
Antolská 11, 851 07 Bratislava
E-mail: komunikacia@emergency-ba.sk

Redakčná rada:
Darina Schreková, Robert Nádaský, Beáta Zúborová

Titulná fotografia: Ján Šimko
Grafická úprava: Beáta Zúborová

Editoriál

“Poskytnúť adekvátnu zdravotnú starostlivosť a nezabúdať na vľúdne slovo a ľudský prístup – to je „naša práca.“

Milí kolegovia,

práve si čítate vianočné číslo nášho interného časopisu, čo značí, že sa blíži čas najkrajších sviatkov v roku, a čas, keď nový rok vystrieda ten končiaci. A práve preto mi dovoľte, aby som sa vám v závere roka prihovoril a trochu bilancoval.

Úprimne priznávam, že uplynulý rok vnímam pre nás všetkých ako veľmi náročný. Nevyhli sme sa v ňom ďalšej zmene vo vedení našej organizácie a myslím si, že striedanie riaditeľov je za posledné roky pričasté a chodu organizácie neprináša žiadne pozitíva, skôr naopak.

Napriek tomu som presvedčený, že naša záchranka smeruje vpred tak v personálnom zabezpečení, ako aj v technickom vybavení. Po dodaní nových ambulancií môžem s hrdosťou konštatovať, že patríme medzi jednu z najlepšie technicky vybavených záchranných zdravotných služieb na Slovensku. Tento trend si môžeme udržať len spoločným úsilím a snahou na sebe pracovať. Preto dúfam, že sa nám v roku 2024 podarí vybudovať vzdelávacie stredisko (na ktoré už máme vydané všetky úradné povolenia), kde sa budeme môcť oveľa efektívnejšie vzdelávať a organizovať konferencie na tému urgentnej zdravotnej starostlivosti či už pre vás, našich zamestnancov, alebo našich partnerov.

Kolegovia, rád by som vám veľmi pekne poďakoval za vaše pracovné nasadenie v roku 2023 a zároveň skonštatoval, že aj napriek náročnej situácii v zdravotníctve naša organizácia funguje stabilne. Pripisujem to maximálnej profesionalite vás všetkých a to si zaslúži jedno obrovské ĎAKUJEM.

Stále sa na nás kladú vyššie a vyššie nároky ako po technickej stránke vybavenia vozidiel, tak aj v starostlivosti o pacientov, ale pribúdajú aj rôzne legislatívne zmeny a nariadenia, s ktorými sa „boria“ kolegovia v administratíve. Hoci už dávno vieme, že sa mnohokrát staráme o pacientov, o ktorých by sa mal postarať niekto iný, alebo zabezpečujeme starostlivosť za iných poskytovateľov primárnej zdravotnej starostlivosti, je našou úlohou, aby pacient tieto skutočnosti nikdy nepocítil. Poskytnúť adekvátnu zdravotnú starostlivosť a nezabúdať na vľúdne slovo a ľudský prístup – to je „naša práca“.

Tak ako aj vy, aj ja verím, že sa už čoskoro dočkáme radikálnych zmien v systéme ZZS, vďaka ktorým budeme zabezpečovať neodkladnú zdravotnú starostlivosť v indikovaných výjazdoch.

Na záver vám všetkým úprimne želám krásne a pokojné vianočné sviatky. Nech sa spolu so svetlom vianočných sviečok vo vašich rodinách rozžiari svetlo pokoja a rodinného šťastia. Do roku 2024 nám všetkým želám najmä pevné zdravie, veľa šťastia a psychickej pohody v našej náročnej a často spoločensky nedocenenej práci.

Krásne sviatky.

Robert Nádaský

Akútna medicína je úžasná, zachraňuje životy aj v extrémnych stavoch, avšak prístup medicíny k zdraviu ako takému, má z môjho hľadiska obrovské rezervy.

Naši kolegovia

MUDr. IGOR BRIZLÁK:
Prax ma priviedla k limitom medicíny

V JEDNOM PRÍSPEVKU NA NEMENOVANEJ SOCIÁLNEJ SIETI SOM PRI UPÚTAVKE NA ROZHOVOR S PÁNOM MUDR. IGOROM BRIZLÁKOM NAŠLA TENTO KOMENTÁR: ZAUJÍMAVÉ KOMBO, ARO A AJURVÉDA. HNEĎ SOM SI POMYSLELA, ŽE V TEJTO VETE JE VSKUTKU VEĽA PRAVDY, A ŽE TÁTO TÉMA JE V SÚČASNOSTI VEĽMI AKTUÁLNA. MNOHÍ PACIENTI SA PRI ZLYHÁVANÍ ŠTANDARDNÝCH LIEČEBNÝCH POSTUPOV UTIEKAJÚ PRÁVE K ALTERNATÍVNEJ MEDICÍNE. JE VÔBEC NEJAKÁ ŠANCA VYUŽIŤ STÁROČIAMI OVERENÉ POSTUPY AJURVÉDY AJ V URGENTNEJ MEDICÍNE? AKO SKĽBIŤ LIEČEBNÝ SYSTÉM SO SILNÝMI KOREŇMI V STAROVEKEJ INDII SO SYSTÉMOM LIEČBY ZÁPADNÉHO SVETA? PRÁVE O TOM SME SA POROZPRÁVALI S NAŠÍM KOLEGOM, REGIONÁLNYM VEDÚCIM LEKÁROM PRE BRATISLAVSKÝ KRAJ, PÁNOM DR. BRIZLÁKOM, KTORÝ SA OKREM KLASICKEJ MEDICÍNY VENUJE AJ AJURVÉDE.

Text Darina Schreková, MUDr. Igor Brizlák
Foto archív ZZS Bratislava

Ajurvéda je veda o živote, učí, že človek sa môže vyliečiť sám spoznaním svojho tela a svojich vlastných potrieb. Od roku 1982 ju WHO uznáva ako komplexný medicínsky systém. Vychádza z poznania piatich živlov (prvkov) a ich vlastností, ktoré v ľudskom tele poznáme ako tri hlavné energie pod názvom „dóša", a to je Váta, Pitta a Kapha. Tie ovplyvňujú našu fyzickú, duševnú a emocionálnu kondíciu. Ak sú dóše vyvážené a všetky funkcie prijímania stravy a jej vylučovania sú v rovnováhe, pričom je vyrovnaná a pokojná aj myseľ, hovoríme o zdravom človeku. Keď sa jedna z dóš zvýši alebo zníži či vychýli z ich prirodzeného zastúpenia, vzniká nerovnováha, ktorá sa časom môže prejaviť ako choroba. Ajurvéda pomáha obnoviť stratenú rovnováhu a prináša dlhodobé zdravie.

PÁN DOKTOR, VAŠOU ŠPECIALIZÁCIOU JE ANESTÉZIOLÓGIA A INTENZÍVNA MEDICÍNA A DVADSAŤ ROKOV STE UŽ PEVNOU SÚČASŤOU NAŠEJ ZÁCHRANKY. AKÉ BOLI VAŠE ZAČIATKY?

Už počas štúdia medicíny som pracoval ako sanitár na OAIM Onkologického ústavu sv. Alžbety v Bratislave. Myslím, že toto obdobie rozhodlo o mojom ďalšom smerovaní. Písal sa rok 2001 a mojím prvým zamestnávateľom bola FN sv. Cyrila a Metoda na Antolskej. Stretol som sa tam so skvelým kolektívom mladých lekárov, z ktorých mnohí tam pôsobia dodnes. Popri práci na OAIM som začal pracovať aj v ZZS. Neskôr som z rodinných dôvodov musel zmeniť pracovisko a mojím prvým pôsobiskom v rámci záchranného systému sa stala stanica ZZS v Šali. V tom období ešte ZZS patrila pod nemocnicu a bola súčasťou OAIM.

VŽDY STE CHCELI BYŤ LEKÁROM, ALEBO STE ZVAŽOVALI AJ INÉ POVOLANIE?

Po gymnáziu som začal študovať na právnickej fakulte UK v Bratislave, bolo to však obdobie neustálych zmien v právnom systéme, a tiež som zistil, že ma štúdium nebaví a že nechcem byť právnikom. A tak som sa miesto prípravy na štátnice v druhom ročníku PF UK BA pripravoval na prijímacie pohovory na lekársku fakultu. 🙂

PRED 11 ROKMI STE SA ZAČALI VENOVAŤ AJ AJURVÉDE. AKO VZNIKLO SPOJENIE AJURVÉDA A KLASICKÁ MEDICÍNA?

Prax ma priviedla k limitom medicíny, akútna je úžasná, zachraňuje životy aj v extrémnych stavoch, avšak prístup medicíny k zdraviu ako takému, má z môjho hľadiska obrovské rezervy. Súčasná medicína je atomizovaná, chýba jej komplexný pohľad, koncept, ktorý by vnímal človeka v celej jeho zložitosti. Základy tejto nedostatočnosti sa vytvárajú už počas štúdia medicíny, chýbajú akékoľvek informácie o výžive ľudí, v študijných osnovách sa úplne abstrahuje od vplyvu psychosociálnych faktorov na zdravie človeka. **Štúdium a následne i medicínska prax sú zamerané na symptómy ochorení a ich liečba spočíva najmä vo využití farmakoterapie. Na tomto stave majú však veľký podiel i samotní pacienti. Chcú len liek, ktorý ich zbaví ťažkostí, a oni budú ďalej žiť svojím sebazničujúcim spôsobom, ktorý im danú chorobu spôsobil. Nechcú podstúpiť zmenu, ktorá je nevyhnutná na ich vyliečenie.** Tí uvedomelejší, a je ich stále viac, hľadajú aj iné cesty. Mnohým z nich, a rovnako aj mne, sa ajurvéda a jej holisticky prístup mimoriadne osvedčil.

AKÚTNA MEDICÍNA MÁ NEZASTUPITEĽNÉ MIESTO PRI NÁHLYCH, ŽIVOT OHROZUJÚCICH STAVOCH. DAJÚ SA NAPRIEK TOMU NIEKTORÉ POSTUPY ALTERNATÍVNEJ MEDICÍNY UPLATNIŤ AJ V URGENTNEJ?

Určite áno, mnohé stavy, s ktorými sa bežne v praxi stretávame, je možné zvládnuť aj metódami jógy, ktorá je, rovnako ako ajurvéda, neoddeliteľnou súčasťou védskeho systému poznania. **Kontrola dýchania dokáže pri mnohých stavoch neuveriteľné veci.** 🙂 Metódy používané ajurvédou, založené na energetických bodoch a dráhach, marmové body (anatomické miesto – neurolymfatický bod, v ktorom sa stretávajú svaly, nervy a cievy), ich stimulácia, dokáže človeka priviesť k vedomiu, prípadne vyvolať hlboký spánok. Tieto metódy však v ich najdokonalejšej podobe pozná a aplikuje len veľmi málo ľudí.

STRETLI STE SA AJ S NEGATÍVNYM NÁZOROM KOLEGOV NA VAŠE ROZHODNUTIE APLIKOVAŤ HOLISTICKÝ PRÍSTUP K PACIENTOM?

Áno, isteže, ale je to najmä u kolegov, ktorí nemajú o ajurvéde ani poňatia. **Ajurvéda nie je alternatívna medicína, je to tradičný medicínsky systém pochádzajúci z Indie, vznikol takmer pred 3000 rokmi.** Má svoju internú medicínu, chirurgiu (prvé postupy plastiky nosa sa uvádzajú v starých ajurvédskych textoch), gynekológiu, pediatriu i neurológiu. Využitie bylín a ďalších látok na liečbu ochorenia predstavuje obdobu našej farmakológie a farmakoterapie. V zásade sme sa už posunuli s kolegami aj v tejto otázke a dnes mám medzi pacientmi viacero lekárov.

PRI AKÝCH DIAGNÓZACH PRINÁŠA AJURVÉDA DOBRÉ VÝSLEDKY?

Je to široké spektrum stavov, od ochorení pohybového aparátu až po rôzne neurologické ochorenia. Ajurvéda je skutočne účinná pri mnohých civilizačných ochoreniach, ako sú vysoký krvný tlak, metabolický syndróm, diabetes mellitus a pod. Už malé zmeny v stravovaní či v celkovej životospráve odporúčané ajurvédou na základe doshickej konštitúcie, vedú u mnohých pacientov k výraznému zlepšeniu ich stavu. Mnohí sa dokážu zbaviť aj dlhodobo užívaných liekov.

ZDRAVIE PODĽA AJURVÉDY JE HARMÓNIA ENERGIÍ, PRVKOV, RYTMU ŽIVOTA. CHOROBA JE CHAOS, NEUSPORIADANOSŤ. EXISTUJE NEJAKÝ JEDNODUCHÝ DOMÁCI POSTUP ČI METÓDA NA OČISTENIE ORGANIZMU, OSVIEŽENIE MYSLE A ZÍSKANIE NOVEJ ENERGIE? NIEČO VHODNÉ PRE VÄČŠINU BEŽNE PRACUJÚCICH ĽUDÍ KAŽDODENNE VYSTAVENÝCH NAPÄTIU A STRESU?

Najjednoduchším opatrením je úprava stravy, jesť v správny čas správne potraviny, vyhýbať sa nevhodným kombináciám jedál, jesť len vtedy, keď sme hladní. Pitie teplej, až horúcej vody v priebehu dňa upokojuje, posilňuje trávenie, má vynikajúci vplyv na tráviaci oheň každého človeka. Ak sa cítite unavení, nevýkonní, netrávi vám dobre, je pre každého ako najlepší detox vhodná krátkodobá hladovka, pre Kapha dosha je to pokojne aj 24 hodín, Vata a Pitta 12 až 16 hodín. **Pomôcť v náročných obdobiach môžu aj bylinky a bylinné preparáty.** Vynikajúcim spojencom v boji so stresom je ashwagandha či whitania somnifera alebo tiež indický ženšen, je to adaptogén, upokojuje, pomáha vyvolať hlboký spánok, má protizápalové a preukázané antikarcinogénne vlastnosti.

KAPHA

Kapha je princípom vody a zeme. Prejavuje sa ako hmotný a stavebný prvok fyzického tela. Je podstatou rastu a rozvoja bunkových štruktúr a telesnej stavby. Funkcia tejto dóše je spätá s imunitným systémom a celkovou odolnosťou organizmu. Predstavuje telesnú štruktúru v podobe kostí, kĺbov, svalov a telesných tekutín. Voda je základným životným princípom, ktorý utvára ľudské telo takmer zo 70%.

VATA

Vata je princípom vzduchu a éteru. Je najsilnejšou dóšou zo všetkých troch biologických energií. Poskytuje priestor pre všetky ďalšie funkcie života a je v pozadí všetkého pohybu v ľudskom tele. Vata sa prejavuje prostredníctvom psychosomatických funkcií organizmu, krvného obehu, lymfatického systému, nervovej sústavy a dýchacích ciest.

PITTA

Pitta je princípom ohňa a vody. Je zodpovedná za proces trávenia a metabolizmus. Základnou funkciou tejto dóše je biochemická premena potravy a jej energetické využitie na fyzickej úrovni spolu so spracovaním myšlienok a vnemov na úrovni mentálneho a zmyslového vnímania. Reguluje telesnú teplotu a sfarbenie pokožky.

BLÍŽIA SA VIANOCE, NEJAKÁ RADA KOLEGOM, AKO APLIKOVAŤ AJURVÉDSKY POKOJ DO NÁŠHO KAŽDODENNÉHO ŽIVOTA V TOMTO HEKTICKOM PREDVIANOČNOM OBDOBÍ?

Predovšetkým dýchajte, uvedomujte si svoj dych, kontrolujte napätie svojich svalov. Najmä naša šija je miestom, kde najviac kumulujeme v podobe neprimeraného svalového napätia svoj stres, vedomé uvoľnenie nám pomôže lepšie zvládať hektiku týchto dni. A pite teplú vodu, pomôže vášmu tráveniu, vždy a všetkým. 🙂

Naše stanice

PREDSTAVUJEME STANICE

ZZS v regióne Topoľčany

POSLEDNÝM Z REGIÓNOV, KTORÝ SME V NAŠEJ ZÁCHRANKE DOPOSIAĽ NEPREDSTAVILI, JE REGIÓN TOPOĽČANY. NACHÁDZA SA V SEVERNEJ ČASTI NITRIANSKEHO KRAJA, V NITRIANSKEJ PAHORKATINE NA STREDNOM PONITRÍ. ÚZEMIE NA SEVEROZÁPADE OHRANIČUJE POVAŽSKÝ INOVEC, NA VÝCHODE TRIBEČ, SEVERNE AJ JUŽNE POKRAČUJE PODUNAJSKÁ PAHORKATINA. ĎALEJ SA REGIÓN TIAHNE AŽ PO MESTO BOJNICE, OHRANIČENÉ POHORÍM STRÁŽOVSKÝCH VRCHOV A Z VÝCHODU POHORÍM VTÁČNIK. V TÝCHTO OBLASTIACH JE V KRAJI NAJVIAC SÚSTREDENÝ CESTOVNÝ RUCH. TURISTICKY OBĽÚBENÉ SÚ NIELEN ZNÁME BOJNICE, ALE AJ LOKALITY PRI VODNEJ NÁDRŽI DUCHONKA ČI TOPOĽČIANSKY A OPONICKÝ HRAD.

Text Darina Schreková, Jozef Hruška
Foto Jozef Hruška, archív ZZS Bratislava

V Topoľčianskom regióne sídli sedem staníc našej záchranky. Nachádzajú sa v dvoch krajoch a štyroch okresoch, a to od Nitry až po Prievidzu. Jedinou viacstanicou v regióne je dvojstanica v Topoľčanoch – RLP Topoľčany 1 a RZP Topoľčany 2. Ďalšími sú stanice RLP Bojnice, RZP Prašice, RZP Partizánske, RZP Výčapy Opatovce a poslednou RZP S Prievidza 2. **Všetky patria pod regionálneho vedúceho záchranára Jozefa Hrušku. Vedúcim lekárom Topolčianského regiónu je MUDr. Roman Isak.**

Mesto **Topoľčany**, dobre známe aj pod prezývkou „Žochári“, leží na severe Nitrianskeho samosprávneho kraja, vo východnej časti okresu Topoľčany a so svojou rozlohou je najrozľahlejším a desiatym najhustejšie osídleným mestom Slovenskej republiky (28 414 obyvateľov). Mesto je dnes hospodárskym centrom severnej časti regiónu Ponitrie, s dominujúcim poľnohospodárskym a potravinárskym priemyslom. Preslávilo ho najmä pivo Topvar, laureát viacerých medzinárodných prestížnych ocenení. 🙂

Dvojstanica našej záchranky tu sídli na rovnakej adrese už od roku 2009 a svoje pôsobisko tu má aj **RVZ a TSMV pre tento región, Vladimír Ďuriš. Vedúcim záchranárom stanice pre RLP Topoľčany 1 je Mária Šmalová a pre stanicu RZP Topoľčany 2 Tomáš Bruchatý.**

Stanica RZP Prašice je 14 km severne od Topoľčian. Neďaleko sa týči Topoľčiansky hrad, na ktorý je pri vjazde do obce krásny výhľad. Súčasťou katastra obce je aj vodná nádrž Duchonka, obľúbené rekreačné stredisko. Najmä v lete sa tu konajú rôzne podujatia, počnúc letnými tábormi až po festivaly. **Vedúcim záchranárom stanice je Róbert Papp.**

Kúpeľné mesto **Bojnice** všetci s určitosťou poznáme vďaka turisticky atraktívnemu a vyhľadávanému Bojnickému zámku a jednej z najkrajších a najväčších ZOO na Slovensku. Táto stanica je síce v systéme staníc ZZS evidovaná ako stanica **RLP Bojnice, ale reálne sídli v Prievidzi**, hneď vedľa Bojníc. Oblasť je známa baníctvom a baníckymi tradíciami, a keďže je Baňa Nováky stále v prevádzke, v Prievidzi sídli aj Banská záchranná služba. Primárne výjazdy RLP Bojnice tvoria, tak ako všade inde, kardiovaskulárne ochorenia. Na popredných miestach výjazdov sú diagnózy s respiračnými ochoreniami (napr. CHOCHP, alergie) zapríčinené baníctvom.

Rizikovými faktormi pre možnú UHPO v tomto regióne sú chemické závody Nováky alebo VOP Nováky, kde sa už v minulosti takáto udalosť stala.

V období pandémie sme zaznamenali v tomto regióne prvé potvrdené úmrtie na COVID-19, čo bolo pre zasahujúcu posádku v čase, keď sa o ochorení veľa nevedelo, veľmi náročné. Za zmienku určite stojí, že **RLP Bojnice je v našej záchranke výjazdovo najviac vyťažená RLP-čka zo všetkých RLP posádok, ktoré prevádzkujeme. Vedúcim záchranárom stanice je Miroslav Húska.**

Jedinou „eskovou" stanicou v regióne je RZP S Prievidza 2. Je na tej istej adrese ako RLP Bojnice. Aj napriek svojmu zaradeniu má viac primárnych ako sekundárnych zásahov. Boli obdobia, keď bol pomer 75 % primárnych k 25 % sekundárnym výjazdom v mesiaci. Napriek tomu sa radí táto posádka v rámci našej záchrany medzi stanice s najviac najazdenými kilometrami. Zaujímavosťou je, že na rovnakej adrese sídli aj posádka RZP Prievidza 1, ale tá patrí inému poskytovateľovi. **Vedúcim záchranárom stanice je Anna Kormanová.**

RZP Partizánske je našou výjazdovo najvyťaženejšou stanicou v regióne a počtom výjazdov sa približuje k najviac vyťaženým bratislavským staniciam. Sídli v mestskej časti Veľké Bielice, kam sa v roku 2022 presťahovala do novo zrekonštruovaných funkčných priestorov po bývalej lekárni. Spektrum výjazdov je rôzne, asi najpestrejšie zo všetkých staníc v regióne. Je to pravdepodobne aj preto, že v minulosti tu bola posádka s lekárom, ktorá sa neskôr transformovala na RZP. V rámci Trenčianskeho kraja je tu zriadený aj tzv. „BIOHAZARD tím“, určený na prevozy pacientov s VNN. Tvoria ho skvelí, mladí a skúsení záchranári. **Vedúcim záchranárom stanice je Matúš Mitala.**

RZP Výčapy Opatovce sa nachádza medzi Topoľčanmi a Nitrou. V septembri tohto roka sa stanica presťahovala do novo pristavaných priestorov zdravotného strediska obce. Kvôli širšej dostupnosti bola stanica presunutá z Dolných Lefantoviec, kde pôvodne sídlila. Posádka tejto stanice je určená na vykonávanie transportov pre nitriansky neonatologický tím, a tak je jej ambulancia prispôsobená na prevoz novorodencov v inkubátore. **Vedúcim záchranárom stanice je Kristína Billiková.**

Jozef Hruška
regionálny vedúci záchranár pre región Topoľčany

Po maturite na SOU strojárskom pokračoval v štúdiu na SZŠ MUDr. I. Hálka na Strečnianskej ul. v Bratislave, ktorú v roku 1997 úspešne ukončil a stal sa zdravotníckym záchranárom.

Písal sa rok 1998, keď ako mladý záchranár po ZVS nastúpil do bratislavskej záchranky, vtedy ZDZS BA, na stanicu RZP a LSPP Hraničná, pod vedením staničného Vlada Kostolanského. Neskôr nadobudol vyššie odborné vzdelanie v odbore Diplomovaný ZZ. V roku 2016 si doplnil vzdelanie o špecializačné štúdium manažment urgentnej medicíny na SZU Bratislava. Nakoniec v roku 2018 ukončil VŠ vzdelanie UZS na UKF Nitra. V hlavnom meste pôsobil do septembra 2001, kedy odišiel pracovať ako záchranár a dispečer ZZS a DZS do NsP Topoľčany.

Po reforme siete staníc ZZS v roku 2006 nastúpil do súkromnej ZZS na novo vzniknutú stanicu RZP Topoľčany 2, kde pôsobil do roku 2009. V novembri rovnakého roka nastúpil opäť do našej záchranky na pozíciu RVZ, kde pracuje až dodnes.

Je služobne najstarším, teda bez prerušenia najdlhšie pôsobiacim RVZ v našej záchranke.

„Vzhľadom na charakter tejto práce, ktorá vyžaduje riadenie nepretržitej prevádzky, na voľnočasové aktivity veľa času neostáva. S prácou RVZ sa človek musí zžiť, prechádza všetkými oblasťami našich životov. Napriek tomu si vždy nájdem čas na turistiku, v letnom období rád zájdem na dobrý festival a v zime s rodinou lyžovať,“ dodáva Jožko.

MUDr. Roman Isak, RVL
Pána Dr. Isaka sme si už predstavili v predchádzajúcich číslach Našej záchranky, keďže pôsobí ako RVL aj pre región Žiar nad Hronom.

Radi by sme na tomto mieste spomenuli aj dlhoročnú RVL tohto regiónu, pani MUDr. Helenu Žaťkovú. V systéme ZZS pracovala väčšinu svojho profesionálneho života. Do ZZS Bratislava nastúpila v roku 2009, keď sme v tomto regióne získali RLP stanice, a bola nám verná až do začiatku roka 2022, kedy sa pobrala na zaslúžený dôchodok.

STREĽBA
Fedáková ulica, Bratislava

28. september 2023

*Vo štvrtok v čase okolo 01:00 hod. v noci prijala naša posádka RLP Dúbravka v Bratislave – výzvu na zásah. Znenie výzvy a popisu udalosti od Krajského operačného strediska Záchrannej zdravotnej služby (ďalej len „KOS ZZS"): **„Streľba, pacient: XY, popis udalosti: H2 - niečo vybuchlo v byte, následne chlap vyšiel von na ulicu a začal strieľať po ľuďoch, prestrelené DK minimálne u dvoch ľudí, pri vedomí, komunikujú, aktívne krvácajú z DK."***

Výzvu dostali aj kolegovia z posádky RZP Dúbravka, sídliacej na rovnakej adrese. Obe posádky začali okamžitý výjazd, pričom počas presunu do ambulancie kontaktovalo KOS ZZS telefonicky posádky s informáciou, že aktuálne údaje z miesta udalosti sú zatiaľ nejasné a nedisponujú informáciou o presnom počte útočníkov, ich polohe, prípadnom zneškodnení. Zároveň upozornili posádky na veľkú opatrnosť a ostražitosť.

*Počas jazdy posádok na miesto udalosti, ktoré bolo od stanice približne jeden kilometer, sme na AVL dostali ďalšiu aktualizáciu: **„Tri zranené osoby, dvaja sa schovávajú v bráne, jedna osoba pred bránou."** Obe posádky sme sa cez rádiostanicu dohodli na ďalšom postupe, a to, že na miesto udalosti budeme smerovať bez použitia výstražných svetelných signálov, aby sme na seba nepútali zbytočnú pozornosť prípadných útočníkov, a že zastavíme na križovatke ulíc Drobného a Saratovská, približne 400 metrov od miesta udalosti.*

Daná lokalita bola zvolená kvôli bezpečnej vzdialenosti od miesta streľby. O mieste zastavenia sme vyrozumeli KOS ZZS, pričom sme ich informovali, že na danom mieste vyčkáme až do momentu, keď dostaneme informáciu o zabezpečení miesta udalosti hliadkami PZSR.

*Následne na miesto, kde sme čakali, dorazila ďalšia posádka RZP Karlova Ves a o chvíľu neskôr aj RZP S Kramáre. Po približne piatich minútach čakania sme dostali ďalšie dve aktualizácie do AVL: **„H1 strelené obe DK, počas hovoru prichádzajú hasiči a ošetrujú zranených. Strelený policajt do krku, pri vedomí, krváca. Údajne postrelené 3 osoby do DK, viac info nevieme. Polícia dohlási bezpečné miesto pre posádky."** Posledná aktualizácia: **„Útočník zastrelený, vstup na miesto bezpečný."** Počas celej doby čakania som ako záchranár posádky RLP komunikoval s operátorom KOS ZZS. Po získaní informácií, že miesto udalosti je bezpečné, sme pokračovali na určenú adresu. Na mieste boli už pred naším príchodom hliadky PZSR a jednotky HaZZ SR.*

*Hasiči pred naším príchodom začali s ošetrovaním zranených osôb. Všetky záchranárske posádky dorazili na miesto udalosti súčasne. Ako záchranár RLP som po dohode s lekárom vykonal prieskum na zistenie presného počtu zranených, určenie rozsahu zranení a určenie ďalšieho postupu. **Na mieste sme zistili celkovo päť zasiahnutých osôb, pričom jedna osoba mala strelné zranenia, ktoré boli nezlučiteľné so životom. Touto osobou bol útočník. Pomoc na mieste tak aktívne potrebovali celkovo štyria pacienti, ktorých si záchranári zobrali do svojej starostlivosti.***

Stav všetkých pacientov bol v možnostiach riešenia v rámci kompetencií zdravotníckych záchranárov, a tak sa rozhodlo, že prítomné posádky na mieste postačujú. Každá posádka si do svojej starostlivosti zobrala jedného pacienta, preto nebolo treba udalosť klasifikovať ako UHPO. Jedného pacienta, príslušníka PZSR, ktorý bol na mieste činu ako člen prvej policajnej hliadky, si do starostlivosti zobrala posádka RLP. Tento pacient mal viacpočetné bodnorezné poranenia na viacerých častiach tela a strelné poranenie hornej končatiny. Ďalší pacienti boli náhodní okoloidúci, ktorí sa v čase nášho príchodu skrývali vo vedľajšej bytovke, než v ktorej sa nachádzal útočník. Prvý z trojice pacientov vo vchode mal poranenia spôsobené priestrelom hornej končatiny, druhý pacient mal poranenia spôsobené priestrelom jednej dolnej končatiny a zástrelom druhej dolnej končatiny, a tretí pacient mal taktiež zástrel jednej dolnej končatiny. Pri ošetrovaní pacientov sa použili turnikety – CAT, ktoré majú pri strelných poraneniach končatín nezastupiteľnú úlohu. Stav všetkých pacientov bol po celý čas stabilný, pacienti boli pri vedomí a komunikovali. Na mieste udalosti im posádky poskytli ošetrenie, kompletné vyšetrenie a podali farmakoterapiu. Transport pacientov do nemocníc prebiehal v spolupráci s KOS ZZS. Štyria pacienti boli prevezení do štyroch bratislavských nemocníc.

***Spätne, s odstupom času, môžem spoluprácu medzi jednotlivými posádkami, ale aj KOS ZZS, vyhodnotiť ako ukážkovú. Rovnako pozitívne hodnotím aj spoluprácu ostatných zložiek IZS, ktorá bola na vysokej profesionálnej úrovni.** Zásahy pri aktívnom strelcovi nezažívame často, a tak si za všetkých zasahujúcich záchranárov dovolím povedať, že každý z nás mal v sebe vysokú dávku adrenalínu, ktorá sa prirodzene miešala so strachom. Strach však nemôže spôsobiť pri našej profesii neschopnosť konať a správne sa rozhodovať, musí nás udržať sústredených a koncentrovaných. A to sa, myslím, podarilo, preto daný zásah hodnotím z hľadiska odvedenej práce veľmi kladne.*

ĎAKUJEM VŠETKÝM KOLEGOM ZA SÚČINNOSŤ PRI TOMTO ZÁSAHU A PRAJEM NÁM VŠETKÝM, ABY SME PODOBNÚ SKÚSENOSŤ UŽ NIKDY NEMUSELI ZAŽIŤ.

JÁN BELAČIČ | ZDRAVOTNÍCKY ZÁCHRANÁR

RESCUE LESNICA 2023

Jubilejný 20. ročník

Text Monika Kalmanová, Daniel Launer, Darina Schreková
Foto archív ZZS Bratislava

V DŇOCH 21. – 23. 9. 2023 SA V MONKOVEJ DOLINE V ŽDIARI, KONAL XX. ROČNÍK PODUJATIA RESCUE LESNICA – MEMORIÁL MAREKA RIGDU A POSÁDKY OM – ATB. RESCUE LESNICA SÚ NÁMETOVO-TEMATICKÉ PRETEKY TROJČLENNÝCH POSÁDOK RZP, KTORÝCH SÚČASŤOU SÚ AJ MAJSTROVSTVÁ SLOVENSKA V KARDIOPULMONÁLNEJ RESUSCITÁCII. JE PRE NÁS NESMIERNOU CŤOU, ŽE SME SA TENTOKRÁT MOHLI SPOLU S ĎALŠÍMI KOLEGAMI NAŠEJ ZÁCHRANKY REALIZAČNE PODIEĽAŤ NA TOMTO JUBILEJNOM ROČNÍKU. DOSTALI SME MOŽNOSŤ PRIPRAVIŤ INTERNISTICKÚ ÚLOHU, NA ČO SME SA VEĽMI RADI PODUJALI V ROZHODCOVSKOM ZLOŽENÍ: JÁN ŠIMKO, MONIKA KALMANOVÁ A DANIEL LAUNER. NENAHRADITEĽNOU SÚČASŤOU ÚLOHY BOLI SKVELÍ FIGURANTI, BEZ KTORÝCH BY TO NAOZAJ NEŠLO, JAKUB MEDVEĎ A IVETA ANTOLOVÁ. PRIPRAVIŤ SÚŤAŽNÚ ÚLOHU BOLA PRE NÁS VEĽKÁ VÝZVA A ZÁROVEŇ OBROVSKÁ ZODPOVEDNOSŤ, KEĎŽE HLAVNÝM CIEĽOM JEDNOTLIVÝCH ÚLOH JE VŽDY NAPLNENIE ICH EDUKAČNÉHO POTENCIÁLU.

DENNÁ ETAPA ÚLOHA 6

Naša úloha s názvom „HANDS OFF“, bola zameraná na manažment pacienta so závažnou tachyarytmiou, vychádzajúci z odporúčaní ERC 2021.

Časový limit na úlohu: 12 minút.

VÝZVA KOS: KOLAPS - M

PACIENT: Slivková Iveta, 24 r. H2 – volal brat.

UPRES. OP. DG.: Udáva náhlu nevoľnosť, prekolapsová, horšie dýcha, bledá, má závraty a pocit na vracanie.

POZNÁMKA: AA: Orechy, CEA: negat.

ĎALŠIE POSÁDKY – MOŽNOSŤ ASISTENCIE: RLP (15 MIN), VZZS (20 MIN)

ANAMNÉZA A OSOBNÉ ÚDAJE: Iveta Slivková, 24 rokov

AA: orechy. **OA:** búšenie srdca, sledovaná u internistu. **RA:** matka – ICHS, implant. ICD pre arytmie.
LA: len proteínové a iontové výživové doplnky, antikoncepciu neužíva.
PRÍJEM POTRAVY: ľahké jedlo pred 2 hodinami + energetický nápoj pred cvičením.

TO: Pacientka počas náročného tréningu pocítila náhlu nevoľnosť, pocit na odpadnutie, studený pot a mdloby. Ťažšie sa jej dýcha, je bledá, má pocit na vracanie a cíti búšenie srdca. Na hrudníku pretrváva pocit tlaku „ako vo zveráku". Je vystrašená a trpnu jej ruky. Úraz neudáva. Jedla málo. Od rána si dala asi liter vody, dva energetické nápoje a jednu kávu. Spojitosť stavu s alergiou na orechy vylučuje – stravu starostlivo kontroluje. Podobné ťažkosti mala asi pred mesiacom, s trvaním do 15 minút. O týždeň má plánovanú ergometriu a EKG-holter u internistu pre opakované búšenia srdca.

NA ADRESE: hrá hlasnejšia „športová" hudba, je rozložené športové náradie ako v telocvični. Posádka nachádza pacientku sedieť na zemi, opiera sa o brata. Hlavu skláňa nad vedro a vracia. U pacientky pretrváva pocit výraznej slabosti, je spotená, bledá, pretrváva nauzea. Je nepokojná, ale pri vyšetreniach spolupracuje.

VITÁLNE FUNKCIE	VSTUPNÉ	3 – 5. min (+Th)	6. – 12. min.	PO STABILIZÁCII
SF (/min.)	147	140	162	84
Pulzácie	P: nitkovitý C: plný	P: nitkovitý C: plný	P: nitkovitý C: plný	P: plný C: plný
Kapilárny návrat	3 s	3 s	5 s	2 s
Koža	bledá, spotená	bledá	bledá	ružová
Dýchanie (ausk.)	zostrené, bez VDF	zostrené, bez VDF	tachypnoe, bez VDF	eupnoe, bez VDF
DF (/min.)	28	26	32	22
TK (mm Hg)	95/60	90/55	60/35	95/55
SpO2 (%)	94	98 (HF)/92	94 (HF)/ 88	98 (O2)/96
Glykémia (mmol/l)	5,7	6,2	6,6	6,1
Teplota (°C)	36,7	36,5	36,2	36,6
GCS	4-5-6 (15)	4-5-6 (15)	2-2-5 (9)	3-4-6 (13)
EKG	VT 1	VT 1	VT 2	normálny SR
Neurologicky	trpnutie prstov	v norme	sopor	v norme

ČASOVÁ OS ÚLOHY

ZAČIATOK ÚLOHY	ZVONENIE (BRAT)	KOLAPS (IVETA)	RLP za 40 min. (KOS)	OSTÁVA 1 min.
0	5. minúta	6. minúta	8. minúta	11. minúta

NAD NAŠE OČAKÁVANIA

Až 15 posádok (z 19 súťažných), s menšími odchýlkami v postupe, správne vykonalo synchronizovanú kardioverziu v teréne. Po podaní tretieho výboja sa podarilo navrátiť sínusový rytmus a stav pacientky sa stabilizoval. Následne bola opäť vyšetrená systémom A-B-C-D-E a za stáleho monitorovania vitálnych funkcií smerovaná pre kratší dojazd na najbližšie oddelenie internej JIS (7 km), keďže kardiocentrum bolo vzdialené 75 km. Posádka popri prípravách transportu žiada KOS o avizovanie pacienta na internej JIS.

Okrem zvládnutia závažnej komorovej tachykardie podľa odborných usmernení ERC 2021 úloha „Hands off" preverila posádky aj v netechnických zručnostiach vedenia tímu a komunikácie. Tím líder posádky celých 12 minút pracuje v režime „hands off", teda sa nedotýka pacienta ani prístrojov. Všetky úlohy efektívne rozdeľuje medzi členov tímu, ktorí plnia jeho pokyny a uzatvárajú komunikačné slučky. Vedúci tímu si udržiava situačné povedomie, eliminuje rušivé faktory, plánuje intervencie, zdieľa diagnostické uvažovanie posádke a dohliada na správne a bezpečné vykonanie postupu. Vydáva jasné a zrozumiteľné pokyny a zároveň odoberá potrebnú anamnézu od pacienta a príbuzných.

Hoci sa zdravotnícki záchranári do podobnej „hands off" situácie nedostávajú často, cieľom netechnickej časti úlohy bolo preveriť komunikačné a vodcovské schopnosti jednotlivcov.

Napokon v rámci prednemocničnej zdravotnej starostlivosti sa stretávame aj s pacientami, pri ktorých je kľúčom k úspechu práve komunikácia nielen s nimi a príbuznými, ale aj medzi jednotlivými členmi posádky. V očiach laikov zohráva dôležitú úlohu a posádke tak pridáva na jej vierohodnosti.

SPRÁVNY POSTUP (HD STABILNÝ PACIENT)

Posádka sa rozdelí – líder posádky získava situačné povedomie, rozdeľuje úlohy posádke a odoberá anamnézu. Po predstavení sa pacientke záchranári empaticky odkomunikujú potrebné vyšetrenia a ďalšie intervencie. Upravia si priestor a prístup k pacientke (stíšia hudbu, odsunú náradie na cvičenie).

Pri vyšetrení postupujú systematicky A-B-C-D-E.

Pacientka je prekolapsová s prejavmi poruchy periférnej cirkulácie. V úvode podávajú kyslík tvárovou maskou s vysokým prietokom (12 – 15 l/min.), pri hodnotení EKG objavujú široko komplexovú monomorfnú tachykardiu s hmatným pulzom.

Posádka si včas privolá pomoc – RLP, prípadne môže konzultovať terapiu a smerovanie (KOS, Kardiocentrum).

Pacientka je zatiaľ hemodynamicky stabilná a odporúčaný postup je podať 300 mg amiodaronu v infúzii s 5 % glukózy, počas 10 – 60 min. Pacientka po podaní kyslíka s dostatočným prietokom a začatí i. v. terapie udáva mierne zlepšenie dýchania. Zvieranie na hrudi však pretrváva.

V 5. minúte zvoní bratovi telefón – volá ich matka. Odpovedá jej nahlas „Áno mami, už sú tu záchranári“ a opisuje jej činnosti posádky (rušivý faktor). Dá sa usmerniť – utíšiť.

Napriek podanej terapii dochádza v 6. minúte k zhoršeniu stavu. Iveta náhle skolabuje – na EKG pretrváva komorová tachykardia, pulzy sú nitkovité na a. carotis. Začína byť hemodynamicky nestabilná.

Posádka by mala prehodnotiť stav pacientky, pripraviť ďalší plán liečby.

SPRÁVNY POSTUP (HD NESTABILNÝ PACIENT)

Odporúčaný postup je synchronizovaná kardioverzia do troch pokusov s postupných zvyšovaním energie bifázického výboja (120 J – 150 J – 200 J).

V 8. minúte volá KOS, že vyžiadaná posádka RLP má technickú poruchu na vozidle, preto KOS vysiela druhú lekársku posádku zo vzdialenejšieho regiónu s dojazdom 40 minút.

Táto informácia vytvára prostredie, v ktorom má posádka proaktívne pristúpiť k riešeniu stavu pacientky z vitálnej indikácie.

Pri GCS 9 (E2-V2-M5) je možné zabezpečiť improvizovanú analgosedáciu (2,5 mg Apaurin i. v., 50 mg Tramal i. v.).

Následne poučiť príbuzného (brata) o výkone a vykonať bezpečnú kardioverziu.

Milí organizátori Rescue Lesnica,

ďakujeme, že Záchranná zdravotná služba Bratislava mohla byť súčasťou tohto vzácneho memoriálu aj z pozície rozhodcovského tímu.

Ďakujeme za prejavenú dôveru a za príjemnú rodinnú atmosféru, ktorá každoročne na Lesnici vládne.

Zároveň ďakujeme našej záchranke za podporu, za pozornosť k potrebám realizácie súťažnej úlohy, za materiálno-technické zabezpečenie úlohy a v neposlednom rade za možnosť sebarozvoja prostredníctvom pozície v tíme rozhodcov.

Monika Kalmanová, Daniel Launer

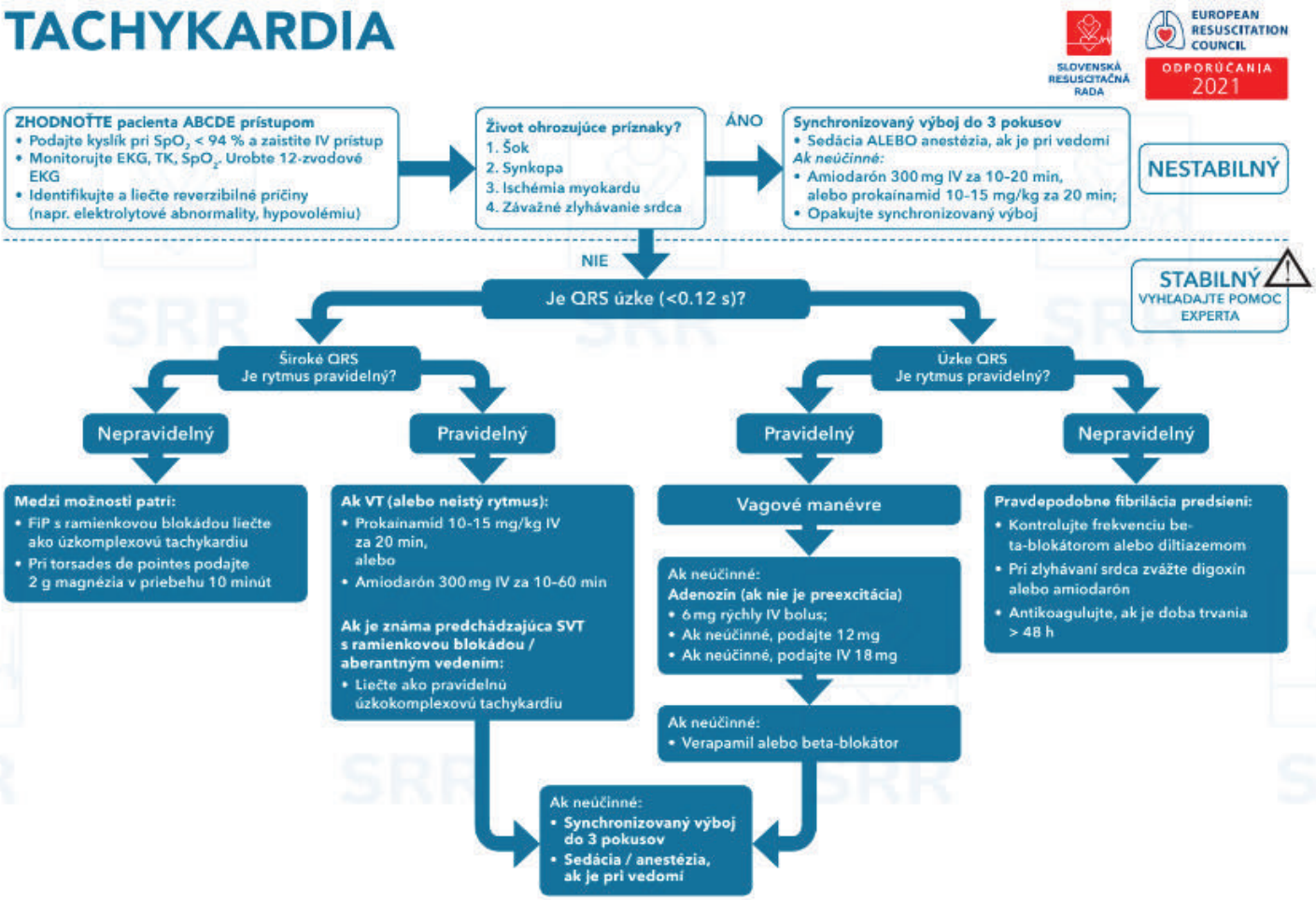

ČO HOVORIA NA DANÚ ÚLOHU SÚŤAŽNÉ POSÁDKY NAŠEJ ZÁCHRANKY?

„Úloha našich kolegov na Rescue Lesnica 2023 bola výborne spracovaná, tak rozhodcami, ako aj figurantmi. Bola zinscenovaná veľmi realisticky. Ako posádku nás preverila v tímovej spolupráci a preverila aj naše vedomosti v oblasti srdcových tachyarytmií a komunikácie.“

Filip Kováč, Lukáš Slepčan, Andrea Ľuptáková

„Úloha „Hands off“ bola pre našu trojčlennú posádku jedna z najnáročnejších úloh na tohtoročnej Lesnici vôbec. Preverila naše zručnosti po vedomostnej stránke, ale taktiež aj tímovú spoluprácu. Nebudeme klamať, bolo pre nás náročné premýšľať a konať nad rámec našich kompetencií, avšak úloha nás naučila veľa nových praktických aj vedomostných zručností. Ako záchranári v RZP sme často naučení, že v prípade potreby nám kryje chrbát RLP posádka, tu sme si mohli otestovať, ako to dopadne, keď lekár jednoducho nepríde. Ďakujeme za takúto príležitosť.“

Dominika Kučerová, Martin Graňák, Mária Magulová

„Táto úloha bola pre nás veľmi zaujímavá, hlavne tým, že líder bol tzv. Hands off (manuálne nemohol zasahovať). Boli sme tak nútené komunikovať medzi sebou a vzájomne sa počúvať. Z líderského hľadiska som mala komfort odstupu, mohla som rozmýšľať v priebehu situácie a mať tak ucelený obraz o pacientke. V podstate, keď tam bola znalosť najnovších odporúčaní a schopnosť komunikovať, väčší problém tam nebol. Tiež nás potešilo, že sme neboli nijak zavádzané, aj zo strany rozhodcov bolo všetko jasne a zrozumiteľne odkomunikované, za čo chválime.“

Ema Gavajdová, Viktória Jarábeková, Martina Skokanová

KOMÁRNO RESCUE 2023

11. ročník

Text Ján Dedinský, Filip Krička
Foto Facebook: ZAMED - Záchranná zdravotná služba

V SEPTEMBRI SA V KOMÁRNE OPÄŤ STRETLI DVOJČLENNÉ POSÁDKY RZP ZO SLOVENSKA AJ ZAHRANIČIA, ABY SI ZMERALI SVOJE SILY V NÁROČNÝCH SÚŤAŽNÝCH ÚLOHÁCH. UNIKÁTNE PROSTREDIE AREÁLU BÝVALÝCH LODENÍC V KOMÁRNE, KDE SA SÚŤAŽ ODOHRÁVA, DODÁVA SÚŤAŽI ŠPECIFICKÝ NÁBOJ.

AKO HODNOTIA KOMÁRNO RESCUE SAMOTNÍ VÍŤAZI TOHTO ROČNÍKA FILIP A JANKO, NAŠI KOLEGOVIA Z NITRY?

„Keďže sme minulý rok skončili v Komárne druhí, nedalo nám to, a chceli sme tento rok zabojovať o víťazstvo. A vyšlo to!

Táto záchranárska súťaž je známa svojou kvalitou, precíznosťou, dobrou organizáciou, ale aj veľmi príjemným prostredím a výbornou atmosférou. Čakalo nás šesť náročných úloh. Prvou z nich bol pôrod, v druhej súťažnej úlohe nás čakal taktický zásah s asistenciou PZ SR pri protidrogovom zásahu s ozbrojeným páchateľom. Následne sme sa presunuli k pádu z výšky, kde sme maximálne využili svoje vedomosti o manažmente Polytraumy a využití „zlatej hodiny“. Základom bolo stanovenie priorít na zásahu a rýchly manažment. Odtiaľ naše kroky smerovali k pacientovi s traumou a riešeniu vzniknutej situácie systémom XABCDE. Následne nás čakala kondičná úloha s náročným výstupom na vrchol lodného žeriavu, kde sme plnili úlohy aj na medziposchodiach. Pri ďalšom pacientovi v bezvedomí sme museli využiť farmakologickú liečbu bradykardie s následným prechodom až do kardio-stimulácie. Na záver súťaže nás vo veľmi príjemnej atmosfére čakali rôzne úlohy, kde sme súťažili vo voľnočasových aktivitách a mohli získať vecné ceny.

Veľmi sa tešíme, že sa nám podarilo zvíťaziť, ale hlavne, že sme si opäť mohli zdokonaliť svoje vedomosti a zručnosti - s využitím princípov ABCDE a pri polytraume XABCDE. Už teraz sa tešíme na ďalšie výzvy v ďalších súťažiach.“

Gratulujeme, chlapci, len tak ďalej. 🙂

UHPO
Cvičenia v našej záchranke

Text Darina Schreková
Foto Dušan Holeva, archív ZZS Bratislava

JESEŇ SI NÁS POČKALA RÔZNORODOSŤOU CVIČENÍ UHPO. ÚROVEŇ SIMULOVANÝCH SÚČINOSTNÝCH CVIČENÍ NEUSTÁLE RASTIE. VĎAKA VYNIKAJÚCIM ORGANIZAČNÝM SCHOPNOSTIAM A ZANIETENOSTI PRE NEUSTÁLE VZDELÁVANIE JE ROZOZNATEĽNOSŤ MODELOVÝCH SITUÁCIÍ OD REÁLNYCH UDALOSTÍ ŤAŽKO ROZPOZNATEĽNÁ. ĎAKUJEME VŠETKÝM, KTORÍ SA PODIEĽAJÚ NA PRÍPRAVE A ZABEZPEČENÍ CVIČENÍ UHPO, AKO AJ SAMOTNÝM ÚČASTNÍKOM.

NITRA: PACIENT S TRAUMOU "XABCDE"

13. SEPTEMBER 2023

Cieľom cvičenia bola koordinácia zasahujúcich zložiek IZS pri dopravnej nehode a definovanie všeobecne platných postupov pri zdravotnej starostlivosti o pacientov s traumou podľa postupu XABCDE. Cvičenie preverilo spoluprácu a koordináciu HaZZ SR a ZZS Bratislava, komunikačné schopnosti a správnosť postupov, s dôrazom na zadefinovanie, kedy je za pacienta zodpovedný HaZZ, a kedy ZZS.

Úvod patril teoretickej príprave, prednáškam a workshopom. Bola odprezentovaná technická časť zásahu pri dopravnej nehode príslušníkmi HaZZ, ktorá bola zameraná na základné postupy, vystrihávanie ranených a **prvky bezpečnosti pre zasahujúce zložky.**

Druhá časť sa venovala správnemu manažmentu pacientov s ťažkou traumou podľa EBM. Prednáška charakterizovala časté chybné a neaktuálne postupy.

Stretnutie zložiek IZS pokračovalo workshopmi, ktoré boli prístupné zasahujúcim zložkám aj pozorovateľom a boli zamerané na jednotlivé intervencie z postupu XABCDE. Uchádzači boli roztriedení do malých skupín, čím sa zabezpečila dostatočná odbornosť a interaktivita workshopov.

Ako prvé dostali výzvu posádky ZZS Bratislava, ktoré museli absolvovať jazdu cez stanovený okruh, následne dostal pokyn HaZZ. Po príchode na miesto udalosti DN príslušníci HaZZ zabezpečili prieskum prostredia a priestoru.

Na mieste udalosti sa nachádzali traja ťažko ranení pacienti, ktorí boli z miesta nehody transportovaní do improvizovaného zdravotníckeho zariadenia, kde sa hodnotila správna **prenotifikácia pacientov s ťažkou traumou a komunikačné schopnosti v rámci štruktúrovaného odovzdávania ranených (ATMISTER).** Sledovanou časťou počas transportu boli aj vodičské postupy a znalosti s prihliadnutím na techniku jazdy a transportnú traumu.

Záver cvičenia bol, tak ako vždy, venovaný debrífingu zasahujúcich zložiek s otvorenou diskusiou, ktorá identifikovala silné a slabé stránky a návrhy riešení.

ZVOLEN: ZRÁŽKA CNG AUTOBUSU/HAZZ

26. OKTÓBER 2023

Dňa 26. októbra 2023 sa doobeda, pred zvolenským Continentalom, konalo súčinnostné cvičenie zložiek IZS vrátane Záchrannej zdravotnej služby Bratislava.

V rámci cvičenia sa zrazil CNG autobus s hasičským vozidlom, čo prirodzene mobilizovalo záchranné zložky, manažment udalosti s hromadným postihnutím osôb typu ALFA a aktivovalo traumatologický plán v poľnej nemocnici.

Prvá posádka na mieste udalosti spolu s veliteľom zdravotníckeho zásahu delegovala do veliteľských funkcií ďalšie prichádzajúce posádky ZZS.

Spolu 22 zranených si po prvotnom triedení podľa systému START (t. j. 6 červených, 5 žltých a 11 zelených pacientov) a po život zachraňujúcich úkonoch prostredníctvom žltej vesty vyžadovalo promptné riešenie ich stavu podľa priradenej naliehavosti.

Poverená červená vesta koordinovala činnosť v hniezde zranených, vykonávala retriáž systémom ABCDE a v spolupráci s modrou vestou - veliteľom odsunu, organizovali transport pacientov.

Posádky zvládli UHPO za 97 minút. Počas debriefingu zdravotnícki záchranári analyzovali chyby, konzultovali detailné postupy v rámci triedenia systémom START, objektívne zhodnotili zvládnutie manažérskych funkcií a tiež spoluprácu s HaZZ.

V závere sa všetci dohodli na konsenze, že len vďaka pravidelným cvičeniam UHPO sa dokážeme neustále zlepšovať v manažérskych funkciách, ktoré sú nevyhnutné pri riešení takýchto situácií.
Držme sa preto porekadla: „Repetitio est mater studiorum.“

BRATISLAVA: ELEKTRIČKOVÝ TUNEL - ZRÁŽKA ELEKTRIČIEK

28. OKTÓBER 2023

V piatok 28. 10. 2023 sa krátko po polnoci uskutočnilo taktické cvičenie zložiek IZS v jedinom električkovom tuneli hlavného mesta. **K fingovanej nehode dvoch električiek,** pri ktorej utrpeli zranenia desiatky ľudí, boli ihneď po prijatí tiesňového volania vyslané hliadky dopravného dispečingu, HaZZ Bratislava, ZZS, Policajného zboru a Mestskej polície hl. mesta Bratislava.

Dopravní dispečeri vykonali na začiatku všetky potrebné úkony na zaistenie bezpečnosti električkovej trate a električkového vedenia a začali poskytovať laickú neodkladnú prvú pomoc najťažšie zraneným osobám. „Vrchári" z DP, teda pracovníci trakčných zariadení, zabezpečili miesto nehody tak, aby vysoké napätie neohrozovalo prácu záchranných zložiek.

Následne na miesto dorazil HaZZ SR s dvomi kusmi hasičskej techniky a hasičskou ambulanciou. Na miesto udalosti prišli tri posádky RZP a jedna posádka RLP.

Prvá posádka ZZS klasifikovala zásah ako udalosť UHPO, stupeň ALFA, a tak bol realizovaný manažment UHPO. HaZZ v spolupráci so ZZS a jednotkami MP zabezpečovali transport postihnutých z tunela do hniezda zranených a bezpečnosť okolia. Člen ambulancie HaZZ zastával funkciu veliteľa triedenia, člen prvej RZP posádky bol veliteľom zdravotníckeho zásahu, lekárka RLP posádky bola veliteľom hniezda zranených a člen druhej RZP posádky sa ujal úlohy veliteľa odsunu.

Počas taktického cvičenia sa nacvičovalo určovanie priority pri ošetrovaní zranených a poskytnutie prvej pomoci pri zraneniach rôzneho rozsahu a charakteru.

Na mieste nešťastia bolo celkovo 19 zranených – 1 čierny, 6 červených, 4 žltí a 8 zelených. UHPO aj s odsunom všetkých zranených bolo ukončené približne do 2 hodín od prvotného oznámenia na tiesňovú linku.

Cieľom cvičenia bolo preveriť a utužiť spoluprácu medzi jednotlivými zložkami IZS.

Našťastie veľké a tragické nehody takéhoto rozsahu sa hlavnému mestu našej krajiny zatiaľ vyhýbajú. Posledná hromadná zrážka troch električiek bola ešte v roku 2005, a práve preto si záchranné zložky musia neustále precvičovať podobné scenáre. V prípade skutočnej nehody tak dokážu eliminovať možné chyby a neohroziť svoje životy, ako aj životy svojich kolegov, ale predovšetkým tých, ktorí pri nehode utrpeli zranenia.

AIRPORT BRATISLAVA: RUKOJEMNÍCKA DRÁMA

07. NOVEMBER 2023

Dňa 7. 11. 2023 sme sa zúčastnili ako jedna z posádok ZZS, na cvičení UHPO so zameraním na vysoko profilový incident.

Organizátorom bolo Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava v spolupráci s PZSR a OS ZZS. **V priestoroch odletovej haly letiska sa za účasti asi 100 figurantov odohrávala „rukojemnícka dráma“.**

Sedem osôb s ťažkými a stredne ťažkými poraneniami, vo väčšine prípadov spôsobenými strelnými zbraňami, bolo ošetrených a transportovaných.

Tentokrát sa do cvičenia aktívne zapojili aj centrálny príjem UNB v Ružinove a urgentný príjem Nemocnice Bory, kam boli pacienti reálne transportovaní a kde bol v prípade UNB aktivovaný aj trauma plán.

Podmienky cvičného zásahu boli pripravené tak, aby sa čo najviac priblížili reálnemu zásahu. Preto posádky ZZS komunikovali so skutočnými operátormi OS ZZS SR a pacientov (figurantov) transportovali a reálne odovzdali zdravotníckemu personálu v ÚZZ.

Cvičenie bolo v súlade s Národným programom ochrany civilného letectva pred činmi protiprávneho zasahovania.

ŠTANDARDIZÁCIA:
Uloženie MTZ v RZP/RLP/MIJ Mercedes-Benz

Text Marek Šichman
Foto archív ZZS Bratislava

S OBNOVOU VOZOVÉHO PARKU ÚZKO SÚVISÍ AJ OČAKÁVANÁ A ŽIADUCA ZJEDNOTENÁ ŠTANDARDIZÁCIA VYBAVENIA A ULOŽENIA MTZ V JEDNOTLIVÝCH TYPOCH TOVÁRENSKÝCH ZNAČIEK AMBULANCIÍ V NAŠEJ ZÁCHRANKE. VŠETCI DOBRE VIEME, ŽE NAŠE AMBULANCIE SÚ MALOU MOBILNOU NEMOCNICOU NA KOLESÁCH S MNOŽSTVOM ZDRAVOTNÍCKYCH PRÍSTROJOV A MATERIÁLU PRE OKAMŽITÉ OŠETRENIE A ZÁCHRANU ŽIVOTA. KEĎŽE JE ČAS PRI VÝKONE NÁŠHO POVOLANIA ROZHODUJÚCIM FAKTOROM, KTORÝ NEUVERITEĽNE RÝCHLO ROZHODUJE O OSUDE PACIENTA, VO VOZIDLE MUSIA VLÁDNUŤ PORIADOK A DOKONALÁ ORGANIZÁCIA. VŠETKO MÁ MAŤ SVOJE PRESNÉ A NEMENNÉ MIESTO, ABY SA KAŽDÝ Z NÁS MOHOL SPOĽAHNÚŤ, ŽE TO ČO PRÁVE POTREBUJE PRE VÝKON SVOJEJ PRÁCE NÁJDE PRESNE TAM, KDE TO MÁ BYŤ – BEZ ROZDIELU, ČI IDE O POSÁDKU RZP, RLP ALEBO MIJ. V TOMTO ČLÁNKU SI BLIŽŠIE PREDSTAVÍME ULOŽENIE MTZ V AMBULANCIÁCH TOVÁRENSKEJ ZNAČKY MERCEDES-BENZ.

Zásuvka č. 1

Striekačky 2ml, 10ml, 20ml | I.V. kanyly | Jednorázové ihly
Esmarch | Náhradné prúžky do glukomera | Tampóny
Leukoplasty | Trojcestný kohútik, aspiračný tŕň
F1/1 10ml, G40% 10ml | Kontajner na ostrý odpad
Alkoholové štvorce | Náplasť na i.v. kanylu | Spojovacie hadičky

Zásuvka č. 2

Odsávacie katétre | Ambu-vak (dosp. a pedi) + masky
Bakteriálne filtre
Hadička na kyslík
Airtraq dosp. a pedi
Pretlaková manžeta

Zásuvka č. 3

ETK kanyly
Laryngeálne kanyly + striekačka / I-GELy

Zásuvka č. 4

Odpadkový kôš
Náhradné vrecia na odpad

STOLÍK PRI POSUVNÝCH DVERÁCH

PRIESTOR ZA OTOČNÝM KRESLOM

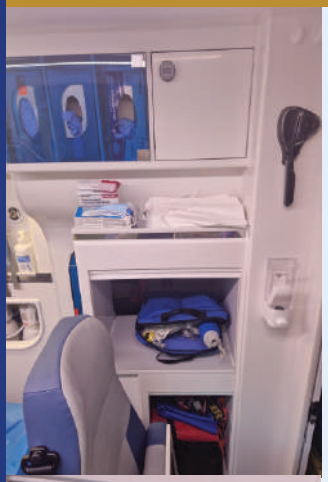

Rukavice
Trezor na OL a PSL

Nožnice
Dezinfekcia
FFP2/FFP3
Tvárové masky

Vata buničitá

Detský set a resuscitátor (tzv. Lucas) - prístupné aj z druhej strany

UHPO brašňa

Transportná plachta

Pedi-mate

Fixátory hlavy a fixátory na spine-board – prístupné aj z druhej strany

ODKLADACIE PRIESTORY V ZADNÝCH DVERÁCH

Transportná plachta jednorázová

Obliečka na deku jednorázová

Návleky na matrac

ODKLADACIE PRIESTORY ZA NOSIDLAMI

Transportná plachta jednorázová

Ochranné obleky, ochranné štíty

Prilby

SKRINKY NAD OVLÁDACÍM PANELOM

Skrinka č. 1

Kompresy nesterilné, sterilné
Prubany | Nožnice | Gelaspon
Izotermické fólie | Betadine
Obväzy hydrofilné
Trojrohé šatky

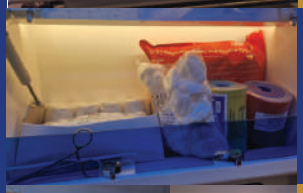

Skrinka č. 2

Peán
Obväzy elastické
Tampóny
SAM splint
Panvový pás

Skrinka č. 3

Náhradné MTZ/ voliteľné (ilustr. hadice pre hamilton)

Peroxid vodíka
Dezinfekcia
Náhradná deka
Sick-sack
Emitná miska

Chladiaci box:
F1/1 500ml, F1/1 250ml

SKRINKY A ZÁSUVKY NAD NOSIDLAMI

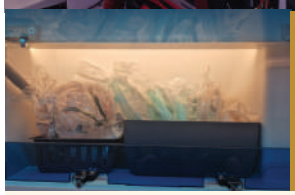

Skrinka č. 1

Masky dosp. s rezervoárom
Masky dops. s nebulizérom
Masky detské s rezervoárom
Masky detské s nebulizérom
Kyslíkové okuliare

Zásuvka č. 1: Tracheostomický set dosp. a pedi

Skrinka č. 2

Peán
Obväzy elastické
Tampóny
SAM splint
Panvový pás

Zásuvka č. 2: EKG elektródy náhradné, EKG papier
Quick-combo dosp./pedi, Senzor SpO2 neonat.
Infúzne súpravy

Skrinka č. 3

RESCUE set pôrod
RESCUE set pneumothorax
RESCUE set drenáž hrudníka
Set na amputát
Set na cievkovanie
Set na zavedenie žalúdočnej sondy + carbosorb

Zásuvka č. 3: Voliteľné

AKO HODNOTIA NOVÉ AMBULANCIE TYPU MERCEDES-BENZ NAŠI TECHNICI?

PAVOL HORVÁTH
VODIČ

"Ak máme porovnať staré vozidlá, ktoré nám slúžili na ZZS viac ako 12 rokov a nové vozidlá Mercedes-Benz, tak z pohľadu vodiča porovnávame neporovnateľné. Automobilový priemysel je veľmi dynamický, a kým sme v starších vozidlách mohli iba snívať o asistenčných a bezpečnostných prvkoch, v nových ambulancie ZZS sú už štandardom. Palubný počítač, či možnosť pripojenia mobilných telefónov - v tomto sú nové vozidlá skrátka prispôsobené potrebám a komfortnej jazde vodiča. Kvalita materiálov, technická spoľahlivosť, ale hlavne bezpečnosť, je z nášho pohľadu kľúčová.V neposlednom rade čas strávený za volantom nám uľahčujú aj pridružené technológie, ako ovládací panel, ktorým sa dá ovládať doslova celé vozidlo, ale aj kabína a priestor pre pacienta. Jednodotykové ovládanie klimatizácie, rôzne stupne ovládania osvetlenia vozidla, celý rad ovládania pomocných prístrojov obsiahnutých vo vozidle, ako je germicídny žiarič, ozonátor, ionizátor, či čistič vzduchu...

Všetky tieto "maličkosti", ktoré sme postrádali v starších typoch vozidiel prispievajú k celkovému pohodliu, bezpečnosti, či koncentrácii na samotnú jazdu a prevoz pacienta. A o to nám všetkým ide, aby sme prišli nielen sami domov živí a zdraví, ale aby sme pacienta profesionálne ošetrili a previezli rýchlo a bezpečne do nemocničného zariadenia."

NA PRVÉ SKÚSENOSTI, OHLASY TÝKAJÚCE SA NOVÝCH AMBULANCIÍ SME SA PÝTALI AJ VÁS PROSTREDNÍCTVOM VAŠICH REGIONÁLNYCH VEDÚCICH. TU SÚ VAŠE ZHRNUTIA:

KVETOSLAVA BALÁŽIOVÁ
REGIONÁLNY VEDÚCI ZÁCHRANÁR PRE REGIÓN NITRA

"Na nové vozidlá v našom regióne zatiaľ vnímam len pozitívne ohlasy.Vodiči si pochvaľujú automatickú prevodovku, vďaka ktorej sa môžu lepšie venovať premávke a ovládaniu výstražných zariadení. Zdravotnícki záchranári sú spokojní s vybavením, praktickými úložnými priestormi, či posúvateľnou rampou na nosidlá. Veľkou výhodou je aj prechod medzi ambulantnou časťou a kabínou vodiča. Veľmi dobre je riešená úložná časť na transportnú techniku, prilby a ostatné špeciálne zdravotnícke vybavenie, ktoré je pohodlne prístupné z vonkajšej časti vozidla. Pridanou hodnotou sú tiež detaily, ako sú cúvacia kamera, dobre viditeľný ukazovateľ času, či reproduktor v ambulantnej časti. Jediné negatívum je bohužiaľ nutnosť splnenia 2-ročnej podmienky praxe vo vedení motorového vozidla skupiny C, pre ktorú zatiaľ nemôže na nových vozidlách jazdiť každý vodič. Aby sme mohli vozidlá zaviesť do prevádzky, museli sme vykonať medzistaničné presuny zamestnancov. Za spoločné zvládnutie tejto situácie im však chcem aj touto cestou veľmi pekne poďakovať.

Dúfam, že nám budú nové vozidlá dlho a dobre slúžiť a naši kolegovia sa v nich vždy bezpečne vrátia na stanovisko."

RASTISLAV KLONGA
REGIONÁLNY VEDÚCI ZÁCHRANÁR PRE REGIÓN ŽILINA

"V dvoch Žilinských RLP máme nové ambulancie v prevádzke od 7.10.2023 a od 17.10.2023. Sme s nimi v celku spokojní. Ako sa hovorí: "Nový voz je nový voz". Jazdíme na nich my - služobne najstarší kolegovia, nakoľko spĺňame predpoklady C vodičských preukazov a svojimi bohatými skúsenosťami vo vedení ambulancií ZZS jazdíme plynulo, bezpečne a nepletieme si majáky a sirénu s radlicou na obrnenom transportéry. 🙂

Ako to už chodí, nie každému sa dá so všetkým ulahodiť. Zaznamenali sme aj negatívne skúsenosti so schodolezom - padaniu pásov a celkovo ťažšej manipulácii. Zhodujeme sa tiež, že pohľad do cúvacej kamery zavádza. Zatiaľ sme nenašli ideálne rozmiestnenie ZPT na lištách, ale intenzívne na tom pracujeme. Nové monitory Corpuls a ventilátory Oxilog 3000+ sú tak ťažké, že sme začali chodiť na kruhové tréningy na workoutové ihriská, aby sme trochu spevnili muskulatúru.🙂 *Pochvaľujeme si novinku vo výbave Corpuls CPR, čo nám pri KPR uvoľní ruky a vieme sa viac venovať manažmentu pacienta. Otvára nám to širšie možnosti transportu pacienta pri pokračujúcej KPR. Oceňujeme aj zaradenie Scoopram-u, ktorý nám umožňuje fixovať pacienta v stiesnených podmienkach. Pozdravujeme zo severu celé Slovensko a prajeme veľa šťastných kilometrov."*🙂

JÁN ŠIMKO
REGIONÁLNY VEDÚCI ZÁCHRANÁR PRE REGIÓN BANSKÁ BYSTRICA

"V našich očiach Mercedes obhájil svoje kvality tak po vizuálnej, ako aj technickej stránke. Rozumné usporiadanie prístrojovej techniky nám uľahčuje nepretržitú prácu a poskytuje šetrný transport pacientov. Interiérové osvetlenie príjemne vplýva na našich pacientov a vonkajšie osvetlenie nám uľahčuje prácu v náročných situáciách. Mercedes je dokonalý partner na 24/7h nasadenie v ťažkých podmienkach."

BENEFITY ČLENSTVA
v ZOO ZZS Bratislava

ZOO ZZS Bratislava

Text Členovia výboru ZOO ZZS Bratislava
Foto Wikipedia.com/Trade Union

ODBORY, ZNÁME AJ AKO ODBOROVÉ ZVÄZY, VZNIKLI VO VEĽKEJ BRITÁNII A POČAS PRIEMYSELNEJ REVOLÚCIE SA ROZŠÍRILI DO MNOHÝCH KRAJÍN. AKO ORGANIZOVANÉ HNUTIA MAJÚ SVOJE KORENE V 19. STOROČÍ VO VEĽKEJ BRITÁNII, KONTINENTÁLNEJ EURÓPE A SPOJENÝCH ŠTÁTOCH AMERICKÝCH. DEFINOVALI SA AKO ORGANIZÁCIE NA REGULÁCIU VZŤAHOV MEDZI PRACOVNÍKMI A MAJSTRAMI, PRACOVNÍKMI NAVZÁJOM ALEBO MAJSTRAMI NAVZÁJOM, ALEBO NA UKLADANIE REŠTRIKTÍVNYCH PODMIENOK NA VEDENIE AKÉHOKOĽVEK PRIEMYSLU ALEBO PODNIKANIA.

Historický vývoj odborov ukazuje, že ich hlavným cieľom bolo zabezpečiť zlepšenie mzdových podmienok, výhod, pracovných podmienok alebo sociálneho a politického statusu prostredníctvom kolektívneho vyjednávania. Odbory hrali kľúčovú úlohu v boji za bezpečnejšie pracovné miesta a mzdy, čo umožnilo zlepšenie pracovného prostredia.

ZÁKLADNÁ ODBOROVÁ ORGANIZÁCIA PRI ZÁCHRANNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBE BRATISLAVA

Po zmene spoločenských a politických pomerov v novembri 1989 a následnom rozdelení ČSFR v roku 1992 vznikla odborová organizácia (dnes ZOO ZZS Bratislava) paralelne so vznikom Záchrannej a dopravnej zdravotníckej služby Bratislava, čím sa začala písať jej novodobá história. Od roku 1992 mala ZOO piatich predsedov, boli to Marián Klučár, Vladimír Kostolanský, Antonín Chlup, súčasný pán riaditeľ Mgr. Robert Nádaský a súčasná predsedníčka ZOO pani MUDr. Zuzana Pukancová. Každý z predsedov a členov výboru ZOO sa značnou mierou zaslúžili o zlepšenie pracovných či mzdových podmienok zamestnancov ZZS Bratislava. ZOO ZZS Bratislava je členom Slovenského odborového zväzu zdravotníctva a sociálnych služieb (SOZaSS). Pôsobí ako ekonomicky samostatné, nezávislé a dobrovoľné združenie s právnou subjektivitou, ktoré sa riadi demokratickými princípmi. Členstvo je otvorené pre zamestnancov ZZS Bratislava – lekárov, zdravotníckych záchranárov, vodičov ambulancií, THP a iných pracovníkov, ktorí sa stotožňujú s cieľmi, programom a stanovami združenia. **Členstvo je dobrovoľné, na základe vlastného rozhodnutia a následným schválením výborom ZOO ZZS Bratislava.**

BENEFITY ČLENSTVA

Medzi hlavné benefity členstva v ZOO ZZS Bratislava patrí bezplatné pracovnoprávne poradenstvo, ochrana sociálnych a ekonomických záujmov, vyjednanie priaznivejších pracovných a mzdových podmienok, kontrola nad dodržiavaním pracovnoprávnych predpisov a stavom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vzdelávanie na seminároch a ďalších vzdelávacích akciách, aktuálne informácie o dianí v rezortoch a aktivitách odborového zväzu a poskytnutie príspevkov zo sociálno-podporného fondu pri splnení podmienok. Členstvo v ZOO ZZS Bratislava je spoplatnené 1 % mesačnej mzdy zamestnanca – člena. Každoročne pri príležitosti sviatku MDŽ vyplácame finančný príspevok našim kolegyniam a pred Vianocami všetkým členom ZOO ZZS Bratislava. Bez odborovej organizácie nie je možné uzatvárať kolektívnu zmluvu, kontrolovať dodržiavanie bezpečnostných, pracovnoprávnych a mzdových predpisov či spolurozhodovať o pracovnom poriadku, dovolenke, pracovnom čase, skončení pracovného pomeru, tvorbe a použití sociálneho fondu.

Prihlášku nájdete na intranete ZZS Bratislava, prípadne oslovením členov alebo výboru ZOO.

Prajeme vám krásne Vianoce
*a skvelý rok **2024.***
Nech je podľa vašich predstáv.